

संस्कृत-वार्ता:

दिनाङ्क :- 12/01/2026

सायम् - 06:20

आदौ मुख्यवार्ता:

- प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी-जर्मन जांसलर फ्रेडरिक मर्त्ज च गुजरात-राज्ये गांधीनगरे एकं उच्चस्तरीयं सम्मेलनं सहभागितवन्तौ।
- भारत-जर्मनी-देशाभ्यां महत्त्वपूर्णानि नवदश सन्धिपत्राणि हस्ताक्षरितानि।
- प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी नवदिल्ल्यां प्रवर्तमान वर्षीय विकसित-भारत-यंग लीडर्स डायलॉग इत्यस्य समापन सत्रस्य सहभागित्वं करोति।
- केन्द्रीय पर्यावरण, वन ऋतुपरिवर्तन मन्त्रिणा भूपेन्द्र यादवेन प्रोक्तं यत् प्राथमिक-कृषि-ऋण समितानां दृढतम-अन्तर्जाल-कारणात् भारतदेशः कस्यापि वैश्विक-आर्थिक संकटात् सम्मुखीकर्तुं सन्नधो वर्तते।
- ईराने प्रशासनं विरुध्य षोडश दिनेभ्यः देशव्यापी विरोध-प्रदर्शनं प्रचलति। अमेरिका स्थितेन मानवाधिकार-कार्यकर्त्रा उक्तं यत् मृतकानां संख्या चतुश्चत्वारिंशदुत्तर-पञ्चशतं संवृत्ता।
- महिला प्रीमियर् लीग इति स्पर्धामालिकायाम् अद्य रोयल् चैलेन्जर्स बैङ्गलूरुदलम् यूपी वरियर्स दलेन सह क्रीडिष्यति।

प्रधानमन्त्री

प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना प्रोक्तं यत् भारत-जर्मनी देशयोः मध्ये द्विपक्षीय व्यापारः साम्प्रतं यावत् उच्चतम-स्तरे सम्प्राप्तः। प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी-जर्मन जांसलर फ्रेडरिक मर्त्ज च गुजरात-राज्ये गांधीनगरे महात्मामंदिरे एकं उच्चस्तरीयं सम्मेलनं सहभागितवन्तौ। भारत-जर्मनी देशौ उद्घोषितवन्तौ यत् रक्षा, व्यापार प्रविधि क्षेत्राणि, रणनीतिक-सम्बन्धाः च उपवेशनात् अस्मात् अग्रे सरिष्यन्ति। रक्षा औद्योगिक सहयोगं सुदृढीकर्तुं उभौ देशौ सहविकास-सहउत्पादने च केन्द्रितं घोषणा-पत्रमेकं हस्तक्षरिवन्तौ। एकं संयुक्त-वार्ताहर-सम्मेलनं

सम्बोधयन् फ्रेडरिक मर्त्ज, प्रधानमन्त्री च भणिवन्तौ यत् भारत-जर्मनी देशौ केवलं आर्थिक-सहयोगिनौ न स्तः, वरन् वैश्विक शान्तये, स्थिरतायै च उभौ राष्ट्रौ प्रतिबद्धौ स्तः।

अवसरेऽस्मिन् श्रीमोदी प्रतिपादितवान् यत् भारत-जर्मनी देशयोमध्ये रणनीतिक-व्यापारः उच्चतम-स्तरं सम्प्राप्तः, साम्प्रतं इदं पञ्चाशत् अर्बुद्-डॉलर तः अधिकः जातः। श्रीमोदी भणितवान् यत् भारतदेशे द्वि-सहस्राधिक जर्मनी देशीय समवायाः दीर्घ-कालात् भारतदेशे कार्यरताः सन्ति।

प्रधानमन्त्रिणा प्रतिपादितं यत् उभयोः देशयोः मध्ये प्राविधिक-सहयोगः प्रतिवर्षं दृढतमः जातः। अद्य अस्य परिलक्षिता मूलाधारे अपि स्पष्ट-रूपेण दरीदृश्यते । संक्षिप्त रूपेण जर्मन – देशीय चांसलर-फ्रेडरिक-मर्त्ज वर्येण भणितं यत् उभौ देशौ स्वीय सम्बन्धाः उच्चतर-स्तरे आनेतुं प्रयासरतौ वर्तेते। इतः प्राक् उभौ नेतारौ अहमदाबादे ऐतिहासिक साबरमती आश्रमस्य यात्रा विहितवन्तौ। तत्र तौ राष्ट्रपितुः महात्म-गान्धिनः स्मृतिचिन्हे श्रद्धा कुसुमानि समर्पितवन्तौ । उभौ नेतारौ महात्मा-गान्धिनः आत्मनिर्भरता-सत्य-अहिंसां च प्रति अपृथक-प्रतिबद्धता-युतान् मूल्यान् प्रति गभीरं सम्मानं प्रकाशितवन्तौ । उभौ नेतारौ साबरमती रिवरफ्रंट-स्थलं पतंग-महोत्सवेऽपि समाविष्टौ। श्री फ्रेडरिक मर्त्ज वर्यः अद्य प्रातः कालावधौ अहमदाबादे स्वीय द्वि-दिवसीय-यात्रार्थं प्रधानमन्त्रिणः श्री नरेन्द्र मोदिनः आमन्त्रणे समागतः ।

भारत-जर्मनी

भारत-जर्मनी-देशाभ्यां महत्त्वपूर्णानि नवदश सन्धिपत्राणि हस्ताक्षरितानि। सममेव उभाभ्यां देशाभ्यां रक्षोद्यौगिक-सहयोगं द्रढयितुम् अष्ट घोषणाः विहिताः। व्यापार-निवेशं समेधितुम् चीफ एग्जीक्यूटिव ऑफिसर्स फोरम इत्यस्य स्थापना अपि एतासु सम्मिलिता। वार्ताहर-सम्मेलनं सम्बोधयन् भारतीय विदेशसचिवः विक्रम मिसरी अवदत् यत् जर्मन चांसलर इत्यस्य भारतयात्रावधौ देशद्वयोः मध्ये महत्त्वपूर्ण संवादः अभवत्।

प्रधानमन्त्री –वीबीवाईएल

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी नवदिल्ल्यां प्रवर्तमान वर्षीय विकसित-भारत-यंग लीडर्स डायलॉग इत्यस्य समापन सत्रस्य सहभागित्वं करोति। असौ देश-विदेशे त्रि-सहस्रधिकैः यूनैः सम्भाषणं करिष्यति।

भूपेन्द्र –सहकारी समिति

केन्द्रीय पर्यावरण, वन ऋतुपरिवर्तन मन्त्रिणा भूपेन्द्र यादवेन प्रोक्तं यत् प्राथमिक-कृषि-ऋण समितानां दृढतम-अन्तर्जाल-कारणात् भारतदेशः कस्यापि वैश्विक-आर्थिक संकटात् सम्मुखीकर्तुं सन्नधो वर्तते।

राष्ट्रपति डोनाल्डट्रंप

ईराने प्रशासनं विरुध्य षोडश दिनेभ्यः देशव्यापी विरोध- प्रदर्शनं प्रचलति। अमेरिका स्थितेन मानवाधिकार-कार्यकर्त्रा उक्तं यत् मृतकानां संख्या चतुश्चत्वारिंशदुत्तर-पञ्चशतं संवृत्ता। तत्र अन्तर्जाल सेवा दूरभाषा सेवा च बाधिते स्तः। अत्रान्तरे अमेरिकायाः राष्ट्रपतिना डोनाल्डट्रंपेण उक्तं यत् सः ईरानेन सह संवादं कर्तुमिच्छति।

एआईआईएमएस-शीतवायुः

अखिल-भारतीय-आर्युविज्ञान-चिकित्सा-विज्ञान-संस्थान एम्स इत्यनेन नवदिल्ल्यां स्वीय दिङ्गनिर्देशाः प्रसारिताः यत् ये रुग्णा रक्तचाप-किडनी सम्बद्ध रोगेभ्यः ग्रस्ताः सन्ति तेषां कृते शीतलहर्ष्याः प्रकोपः हानिकारकः वर्तते। तेभ्यः समये-समये स्वीय स्वास्थ्य अन्वीक्षणं विधातव्यम्।

उपराष्ट्रपतिना सी.पी. राधाकृष्णनेन

उपराष्ट्रपतिना सी.पी. राधाकृष्णनेन उक्तं यत् शिक्षायाः उपयोगः असमानताः न्यूनीकर्तुं कोणस्थान् समुदायान् सशक्तं विधातुम् अथ विकासः देशस्य कोणेषु सुनेश्चेतुं करणीयः। राजधान्यां नवदिल्ल्यां जवाहरलाल नेहरू विश्वविद्यालयस्य नवम-दीक्षान्त- समारोहं सम्बोधयन् उपराष्ट्रपतिः अवदत् यत् शिक्षा न केवलं चरित्र निर्माणं करोति मानसं बुद्धिं च दृढतां प्रददाति।

डीआरडीओ टेस्ट

रक्षा-अनुसन्धान-विकास-संघटन-डी.आर.डी.ओ. इत्यनेन ह्यः हैदराबादे गतिशील-लक्ष्ये उच्चस्तरीय-आक्रमण-क्षमता युतं मानव-पोर्टेबल-टैंक-रोधि-निर्देशितं प्रक्षेपास्त्रं सफलताया प्रक्षेपितम्। रक्षा मन्त्रिणा राजनाथ सिंहेन सफल-परिक्षणाय डी.आर.डी.ओ. संघटनस्य सहयोगिभ्यः, उद्योग जगत-वैज्ञानिकेभ्यः शुभाशयाः प्रकटिताः।

राष्ट्रीय-युवा दिवसः

अद्य राष्ट्रीय-युवा दिवसः वर्तते। दिवसोऽयं प्रतिवर्षं महान् आध्यात्मिक-नेतुः दार्शनिकस्य च स्वामिविवेकानन्दस्य जन्म जयन्त्याः अवसरे परिपाल्यते। अवसरे अस्मिन् राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मुः, उपराष्ट्रपतिः सी.पी. राधाकृष्णन, प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी च स्वामिनः जयन्त्यां तस्मै श्रद्धाञ्जल्यः समर्पितवन्तः । राष्ट्रपतिना प्रोक्तं यत् स्वामीविवेकानन्दः शाश्वतः, दूरदृष्टा, आध्यात्मिकता युतः महान् दार्शनिक नेता अवर्तत । उपराष्ट्रपतिना प्रोक्तं यत् स्वामी विवेकानन्देन स्वीय जीवने शिक्षायां च आन्तरिक-शक्तिं, आत्म-अनुशासनं, निस्वार्थ सेवां च सार्थक-जीवनं च स्तम्भ रूपेण प्रतिपादितम्। प्रधानमन्त्रिणा आशा अभिव्यक्ता यत् राष्ट्रीय युवा दिवसः सर्वेषां देशवासिनां, विशिष्टतया युव-जनानां कृते नूतन-शक्तिः, नवीन-आत्मविश्वासः च आनयेत्। तेन भणितं यत् स्वामि-विवेकानन्दस्य व्यक्तित्वं तेषां कार्याणि च विकसित-भारतस्य कल्याणाय नूतन-ऊर्जायाः सञ्चारः करिष्यति।

इसरो-पीएसएलवी-सी62

इसरो इत्यस्य ऐषमः प्रथमं प्रक्षेपणम् अद्य जातम्। इदं सतीश-धवन-अन्तरिक्ष-केन्द्र-श्रीहरिकोटातः पी.एस.एल.वी. सी 62 / ई.ओ.एस. -एन 1 इत्याख्यम् अभियान् आरब्धं जातम्। एतत् भारतीयान्तरिक्ष-अनुसन्धान-संघटनस्य नवक्रमिकं विशिष्ट-वाणिज्यिकम् अभियानं विद्यते। अत्र चतुष्पष्टितमे प्रक्षेपणे प्राविधिक-समस्या समागतास्ति भारतीय-अन्तरिक्ष-अनुसन्धान-संघटन-इसरो इत्यस्य अध्यक्षेण डॉ. वी. नारायणेन प्रोक्तं यत् सम्पूर्णं विवरणं विश्लेषितमस्ति।

संसद बजट सत्र

केन्द्रीयम् आयव्यय-सङ्कल्पनापत्रं रविवासरे फरवरी मासस्य प्रथमे दिने लोकसभायां प्रस्तोस्यते। संसदः आयव्यय-सङ्कल्पनासत्रम् अस्य मासस्य अष्टविंशतिः दिनाङ्के आरप्स्यते। अप्रैलमासस्य द्वितीयं दिनं यावत् चलिष्यति। राजधान्यां नवदिल्ल्यां वार्ताहर-सम्मेलने लोकसभाध्यक्षः ओम विरला अवोचत् यत् फरवरी मासस्य प्रथमे दिने लोकसभायाम् आयव्ययसङ्कल्पनासत्रे चर्चा आरब्धा भविष्यति।

शिवराज सिंह चौहान

केन्द्रीय-कृषि-कृषक-कल्याण- मन्त्रिणा शिवराज सिंहचौहानेन युवनेतारः प्रतिबद्धतया अनुशासनेन च सह लक्ष्यं प्रापयितुं प्रोत्साहयत्। असौ अद्य नवदिल्ल्यां विकसित-भारत-युव-नेतृ-संवाद-कार्यक्रमं सम्बोधयति स्म। अपि च उक्तं यत् समर्पणं ध्यानम् आंतरिकशक्तिः च नेतृत्वाय आवश्यकाः गुणाः सन्ति। राष्ट्रनिर्माणे उद्देश्यपूर्णजीवनं सामूहिकोत्तरदायित्वम् अपि कृषिमन्त्रिणा सबलं प्रतिपादिते।

क्रिकेट

महिला प्रीमियर् लीग इति स्पर्धामालिकायाम् अद्य रोयल् चैलेन्जर्स बैङ्गलूरुदलम् यूपी वरियर्स दलेन सह क्रीडिष्यति। भारतीयसमयानुसारेण स्पर्धा सायं सार्धसप्तवादने मुम्बयाम् आरब्धा भविष्यति।

॥ इति वार्ताः ॥